

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI

Kaina 35-c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, VASARIS - FEBRUARY 15, 1990

Nr. 32

Sesija Sovietų vado teisėms pritarti

Galligos prezidentūros vizija

Maskva. — Sovietų Sąjungos vadovai nutarė sukviesti specialią sesiją artimiausioje ateityje, kad būtų suteiktos didesnės teisės Sovietų prezidentūrai, kurios prezidentas dabar yra Michailas Gorbačiovas.

Tą mintį, kad būtų suteiktos naujos teisės prezidentui svarbiais bei pavojingais laikais daryti sprendimus, pasiūlė praėjusią savaitę pats Gorbačiovas. Tai Komunistų Centro partijos komitetas patvirtino, nes dabartinė sistema yra per lėta tvarkyti iškilančius tautinius neramumus ir ekonominę krizę.

„Tasso“ žinių agentūra pranešė, jog 41 nario Prezidiumas, arba egzektyvinis komitetas, nusprendė, Gorbačioviui pirmininkaujant, vienbalsiai „greitai“ paspausti konstituciniam pakeitimui, kad būtų sukurta demokratine prezidentine galia. Speciali sesija, kurioje dalyvaus 2,250 Liaudies Kongreso deputatų, taip pat turi teisę panaikinti Komunistų partijos konstitucinę monopolio teisę ir pradėti daugiapartinę sistemą, kuri būtų priimta jau praėjusią savaitę.

Prezidento galia

Partijos platforma buvo taip pat pirmą kartą paskelbta šį pirmadienį per „Tasso“ agentūrą, tačiau ten nėra pasakyta kokios naujos galios suteikiamos prezidentui. Bet iš šio teksto galima susidaryti vaizdą: „Prezidentas privalo vadovauti krašto pastoviam progresui, pagreitinti perestroiką, garantuoti jos būtinumą, apsaugoti normalų ir efektyvų visu valstybės bei viešųjų institucijų vyksmą; demokratizaciją, apsaugoti įstatymo ir piliečių saugumą, ginti Sovietų Sąjungos interesus ir reprezentuoti savo valstybę tarptautinėje arenoje“.

Partijos vadai stipriai vyriausiojo vado pozicijai pritarė, tačiau kritikai sako, kad šios teisės neturi būti suteiktos be tiesioginių prezidento rinkimų iš kelių kandidatų. Pareikštas šiuo atveju nepasitenkinimas kariškių vadovybėje. Kariškių pajėgų vadas gen. M. Moisejevas kritikavo partiją už nesirūpinimą moralinėmis problemomis kariuomenėje, nes daug vyrų atsisako tarnauti kariuomenėje, ypač iš tautinių grupių. Problemos kyla ir mažinant karininkų skaičių Rytų Europoje.

Černobylio vaikų dovana

Kijevas. (SIA) — Vasario 12 d. Kijevo aerouoste nusileido lėktuvas su 100 tonų sveriančiu kroviniu, kurį sudarė vaistai, gydomieji preparatai, vaikų mitybos produktai, skirti nukentėjusiems Černobylio avarijos metu. Dovanas atsiuntė Amerikos fondas — „Ruch“ remėjų bendruomenė — Černobylio vaikams. Lėktuvu taip pat atvyko bendruomenės nariai Taras Gunčakas, Irena Labenskaja ir Jaroslavas Šundrakas.

Aerouoste svečius sutiko Didžiosios Ruch'o Tarybos pirmininkas Konstantinas Macikas. Susitikimo metu buvo sugrotas Ukrainos nacionalinis himnas „Dar nemirė Ukraina“.

je. Generolas pareiškė, jog praėjusį rudenį 6,000 jaunų vyrų atsisakė atlikti tarnybą, ypač iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų respublikų, kurios reikalauja nepriklausomybės. Blogiausia esą tai, kad jiems pritaria ir vietinės Komunistų partijos tose respublikose. Iš Azerbaidžano ir Armėnijos, sakė generolas, iš kariuomenės pabėgo daugiau kaip 1,200 vyrų ir įsijungė į Liaudies frontus. Nebesą galima jų sugauti.

Partijos platforma bus pristatyta Komunistų partijos kongresui šią vasarą. Neaiškiais žodžiais ten aptariama privacios nuosavybės teisė. Rinkimai privalo būti garbingi ir atviri visoms viešosioms organizacijoms bei judėjimams. Naujų partijų steigimas turi atitikti Konstitucijos dvasias ir įstatymams. Tokie judėjimai, kurie sukelia neramumus ir ginčus tarp tautybių yra draudžiami. Platforma pažada įteikti konstitucinį papildymą šeštojo straipsnio klausimu.

Sistemos pakeitimas

Šiuo metu, nežinant, jog Gorbačiovas yra valstybės galva, įstatymus leidžiančios tarybos vadovas ir Gynybos tarybos vadas, jis neturi dar laisvų rankų pats vienas pasiūsti kariuomenės dalinius į prasidėjusių neramumų vietas, neatsiimdamas Prezidiumo ir Centro komiteto. Naujasis projektas suteikia ir tą teisę. Tačiau svarbiausia yra tai, jog sukuriamas prezidentinės vyriausybės pakeičia tą parlamentinę sistemą, kuriai dar nėra nei vieno metų, kai ji buvo priimta. Dabartinė sistema turi 2,250 narių Liaudies Deputatų Kongresą, kurie išrenka 542 narių parlamentą arba Aukščiausiąją Sovietą ir jo vadovaujamą komitetą, vadinamą Prezidiumu.

Visagalis prezidentas

Istorikas Jurijus Afanasejevas, kuris vadovauja parlamentinei opozicijai, griežtai pasipriešino šiam pasiūlymui, kuris pertvarko visą sistemą. Jis sako, kad tuo būdu bus sukurta autoritarinė ir totalitarinė režimas, vadovaujamas paties perestroikos iniciatoriaus. Regis, Gorbačiovas be rinkimų pasidarys visagaliu vadovu. Partijos platforma niekur neužsimena, kaip turėtų būti renkamas prezidentas.

„Tasso“ agentūra praneša taip pat, kad paruoštas ir respublikų atsiskyrimo iš sąjungos įstatymas. Priėmė, jog Lietuva ir Estija priėmė nutarimus bei įstatymus, kurie paneigia jėga atliktą jų įjungimą 1940 m. į Sovietų Sąjungą ir sudaro sąlygas šiais metais galimam nepriklausomumui.

— Vatikane popiežius Jonas Paulius II priėmė tris arabų valstybių užsienio reikalų ministrus ir vieną Arabų lygos atstovą. Buvo diskutuojami Libano reikalai.

— Maskvoje, kaip praneša Reuters, sovietų vyresnysis diplomatas „Donald“ perduodavo slapta karines žinias per 30 metų Amerikai. Už tai jis buvo nuteistas mirties bausme.

Kai Lietuva išlydi savo delegatus, net su geleimis, į Maskvą, o Sąjūdžio pirm. prof. Vytautas Landsbergis jiems kalba:

— Mielie žmonės, šios dabar gražios dienos Lietuvoje. Saulė danguje ir saulė širdyse... nebesinori niekur važiuoti. Nei į Vakarą, nei į Rytus. Norisi būti čia ir kartu su jumis dirbti mūsų bendrą darbą. Bet reikia dirbti ir kitur. Vaziuosime Rytus Nors ir „už dyką“. Tiesa, šiek tiek kitaip, negu važiuo mūsų tėvai ir broliai... Labai būtų gera ir smagu, jei šioje dainuojama, — ant žirgelių pasijodinėjant. Gal ir kaip tais senais kunigaikščio Algirdo laikais. O kunigaikštis Algirdas buvo Gedimino sūnus. Gedimino, kuris čia, Vilniuje, valdė didelę valstybę ir save labai gerbiama vadino „lietuvių ir rusų karaliumi“. Ir visiems buvo gera, ir visus gynė, ir visus globojo. Na, ir nujojo tada... Algirdo raiteliai ir sudarydavo Maskvoje anžiną taiką (Algirdas Brazauskas santūriai šypsosi ir šluostosi nosį prakaitu nuo kaktos — karšta). Ir dar pasivažiandavo Maskvos patriarchas, išėjusio jų pasitikti raudonaisiais margučiais... Nebus šį kartą taip linksma ir smagu iš vieno karto nujoji ir sugrįžti ir kad visa Lietuva dainuotų „Na, bet gal iš kelinto karto ir dainuos iš tikrųjų pilna krūtine...“

Ir Kinija rašo apie Lietuvą

Beijingas. — „China Daily“ dienraštis septyniuose numeruose rašė Lietuvos klausimais, pradedant gruodžio 23 d. numeru, kuriame paskelbė Lietuvos Komunistų partijos atsiskyrimą nuo Maskvos. Gruodžio 26 numerioje paskelbė savo žinių agentūros iš Maskvos pranešimą, kad „Sovietų partija diskutavo Lietuvos reikalus, kas mums jau buvo žinoma. Gruodžio 27 d. laidoje rašo, kad Gorbačiovas pasmerkė Lietuvos nutarimą ir kad Centro komitete pasakė, kad tik viena partija tegali būti Sovietų Sąjungoje. Tačiau lietuviai neišsiginčiodami ir neįsisileido.“

Sausio 6 d. laidoje rašo, jog aukštieji Sovietų partijos vadai susitiko su Lietuvos Komunistų partijos delegacija, kuriai vadovavo Algirdas Brazauskas. Nutarimo nepadarė, bet sudaryta Sovietų delegacija, kuri vyks į Lietuvą išsiaiškinti situacijos su žmonėmis. Sausio 10 d. rašė, jog Kremliaus ideologas Vadimas Medvedevas pasakė lietuviams, kad atsiskyrimas yra didelis smūgis perestroikai ir didelė krizė partijai. Kitas Politbiuro narys A. Jakovlevas pasakė, kad lietuvių atsiskyrimas duoda blogą pavyzdį kitoms 14-ai respublikų.

Sausio 12 d. rašė, jog lietuviai raginami pasilikti Sovietų Sąjungoje.

Ir valdžia rengia minėjimą

Vilnius. — SIA praneša, jog vasario 15 d. 16 val. Lietuvos vyriausybės iniciatyva Valstybiname Akademiniame Operos ir Baletto teatre įvyks Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimas, kurio metu pasisakys LKPK Pirmasis sekretorius, LTSR Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas Algirdas Brazauskas, po to — koncertas. Kviečiami dalyvauti LTSR AT deputatai, TSAS liaudies deputatai nuo Lietuvos, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo nariai, Lietuvos opozicinių politinių partijų atstovai.

jungoje. Cituoja Gorbačiovo pasakymus, kad be lietuvių žinios nebus sprendžiamas Lietuvos likimas. Rašo, kad ir Ispanijos laikraštis „El Mundo“ Madride perduoda Shevardnadzės žodžius, kuris pasakė, kad atsiskyrimas silpnina Sovietų Sąjungą ir kenkia jo užsienio politikai. Sausio 13 d. kinai rašė, jog Gorbačiovas tesia pastangas įtikinti už nepriklausomą gyvenimą pasisakancius lietuvius, kad pasilikti sąjungoje. Gorbačiovas pasakė, jog neužtenka tik rankų pakelimo už atsiskyrimą, reikia, kad būtų prastas referendumas. Nežinant kad jo laukė 300,000 lietuvių Vilniuje, bet jis ten aikštėje nepasirodė. Reikia, kad visi žmonės pasisakytų. Lietuvoje visur lietuviai jį pasitikti su šypsenomis, bet buvo nepajudinami savo nepriklausomybės siekime. Šie visi aprašymai buvo perduoti Kinijos žinių agentūros į Beijingą ir čia atspausdinti pirmuose „China Daily“ puslapiuose visai objektyviai.

Deputatų pareiškimas

Vilnius. — Lietuvoje įvyko TSRS Liaudies deputatų nuo Lietuvos susirinkimas. Jame buvo apsvaistytas Lietuvos TSR AT sesijos, kuri darbą pradėjo vasario 7 d., dienotvarkė. Daugiausia diskusijų sukelė dienotvarkės klausimai dėl Lietuvos TSR AT pirmininko rinkimų ir dėl 1930-40 metų įvykių tyrimo komisijos išvadų patvirtinimo. TSRS Liaudies deputatai vieningai pareiškė, jog svarstyti AT pirmininko tiesioginių rinkimų ir igaliojimų problema, yra per anksti ir nereikalinga. Deputatai pasiūlė sesijos metu ne tik patvirtinti 1939-40 metų įvykių tyrimo komisijos išvadas, bet ir pareikšti Aukščiausiosios Tarybos valią dėl derybų su TSRS vyriausybe Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo de facto klausimais.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Valstybės departamento sekretorius James Baker III, vos tik baigęs pasitarimus Maskvoje, išskubėjo į Bucharestą ir čia turėjo pasitarimus su Rumunijos naujaisiais vyriausybės nariais, o po to išskubėjo į Kanadą, kur Ottawoje įvyko pasitarimai Vokietijos vienybės ir ginkluotųjų pajėgų sumažinimo klausimais.

— Sovietų Sąjunga pareikalavo sukviesti skubų Jungtinių Tautų saugumo tarybos posėdį ir pasmerkti Izraelį už sovietų žydų apgyvendinimą Izraelio okupuotoje teritorijoje. Turima žinių, kad Izraelio vyriausybė ten patalpino kelis šimtus žydų šeimų.

— Lenkijos Švietimo ministerija paskelbė, jog daugiau nebereikalaujama, kad studentai studijuotų rusų kalbą. Raginama daugiau mokytis Vakarų kalbų.

— Tel Avive dėl nesutarimų su Izraelio premjeru Y. Shamiru Vidurio Rytų taikos klausimais, iš vyriausybės pasitraukė griežtos linijos atstovas Ariel Sharon.

— Washingtono ispanų kalboje vedama televizijos programa, pravedusi apklausinėjimus Nikaragvoje, patyrė, jog 57% pasisako balsuotų už dabartinį sandarinį prezidentą Daniel Ortegą, 35% už opozicijos kandidatę Violeta Chamorro.

— Graikijoje pasitraukė iš visu partijų sudaryta koalicinė vyriausybė ir sudaryta tik laikina, valdyti iki rinkimų, kurie bus balandžio 8 d. Tai jau trečia vyriausybė 9 mėnesių laikotarpyje, kuri pasitraukė iš pareigų.

— Vakarų Berlyne mokslininkams ir istorikams bus leista susipažinti su Vokietijos teismų sprendimais, kurie liečia nacių karo metu nusikaltėlius, praneša JTA žinių agentūra.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vakarai ir Sovietai sutarė pagerinti 2 Vokietijų susijungimą

Gorbačiovas sutiko su Busho pasiūlymu

Ottawa. — Antrojo pasaulinio karo sąjungininkai antradienį nustatė pagrindinius rėmus Vokietijų susijungimui, kuri buvo išskirta 45 metų.

Susitarimas praneštas po trijų dienų pasitarimų Rytų-Vakarų užsienio reikalų ministerių konferencijoje ir kai Maskva sutiko su prezidento Busho pasiūlymu sumažinti Sovietų ir JAV kariuomenę Europoje. Pagal šį susitarimą, kariuomenė sumažinama iki 195,000 karių, bet Amerika galės turėti dar 30,000 karių ne centrinėje Europoje. Vokietijos susijungimo klausimu dar yra daug nuomonių skirtumų, tačiau susijungimo procesas gali įvykti daug greičiau, negu dar vakar buvo manyta, praneša AP žinių agentūra.

Vokietijų susijungimui buvo nustatyta dviejų dalių eiga. Pirmiausia Rytai ir Vakarai išdiskutuos vidaus susijungimo sąlygas ir tada susitiks su JAV, Britanijos, Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos atstovais aptarti ateities saugumo klausimus. Pagrindinis klausimas yra, ar susijungtoji Vokietija priklausys NATO sąjungai, kaip siūlo Vakarų Vokietija ir sąjungininkai, arba ji bus neutrali, kaip siūlo Rytų Vokietija ir Sovietų Sąjunga.

Pasitarimai po rinkimų

Kanadoje buvo sutarta, jog kovo 18 d. pradedami susijungimo pasitarimai. Abi Vokietijos tada pradeda pasitarimus su karą laimėjusiomis valstybėmis ateities saugumo klausimais, nes 4 valstybės tebėra le-

galiai atsakingos už Vokietiją. Nežiūrint šių nutarimų svarbumo, pranešimas tuo reikalu buvo labai trumpas. Preliminariai pasitarimai pradedami nedelsiant. Formaliai tam dar turi pritarti 35 valstybių konferencija, kurios originaliai buvo susirinkusios Helsinkyje 1975 m. Išleistame bendrame komunikate rašoma, kad Vokietijų užsienio reikalų ministrai pradeda pasitarimus su „Keturių didžiųjų“ užsienio reikalų ministrais, įsteigiant vieną Vokietiją.

Abi Vokietijos Ottawoje sutarė, kad Vakarų Vokietijos markė bus ir Rytų Vokietijos pinigais, ir dabar tuo reikalu jau pradėti pasitarimai, kaip tai praktiškai įvykdyti. Vokietija darosi milžinišką ekonominę jėgą pasaulyje, jos bendra produkcija bus maždaug 1.1 trilionai dol., kaip pramato JAV oficiali informacijos įstaiga Washingtone.

Vėl atidengtos lentos

Alytus. — Sąjūdžio informacija praneša, kad vasario 13 d. ant tilto per Nemuną buvo atidengtos trys iš keturių stalių nugriautų paminklų lentų pirmajam karininkui, žuvusiam kovose už Lietuvos Nepriklausomybę — Antanui Juozapavičiui. Tuo pačiu tiltui grąžintas senasis jo pavadinimas — tiltas vėl vadinamas garbingo karininko vardu. Vasario 13 d. alytiškiai paminėjo 71-ąsias A. Juozapavičiaus žuvimo metines. Šiam karininkui žūties dieną sukako 20 metų. Paminklines lentas keramikas Vytautas Leda atliejo pagal jas kūręs skulptoriaus Juozo Zikaro gipsines kopijas, kurias Alytaus miesto Vykdomajam komitetui perdavė skulptoriaus dukra Alytė Zikaraitė. Padėję prie memorialinių lentų gėlių, žmonės nuo tilto patraukė Alytaus antros parapijos bažnyčios, kurios teritorijoje palaidotas Antanas Juozapavičius, link Vakarų už žuvusį karininką šioje bažnyčioje buvo laikomos šv. Mišios.

Vasario 13 d. polittechnikumo salėje, susitikimo su miesto karinio komisariato atstais darbuotojais metu buvo perskaitytos šios mokslo įstaigos moksleivių pareiškimas, skirtas Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui. Pareiškime 307 šaukiamomo amžiaus Alytaus polittechnikumo moksleiviai atsisakė tarnauti Tarybinėje armijoje.

KALENDORIUS

Vasario 15 d.: Zygfriedas, Joranas, Jurgita, Faustinas, Jovitas, Alina, Girdenis, Kintibutas.

Vasario 16 d.: Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas. Julijonas, Julijona, Vytis, Laimutė, Tautvydė, Laisvė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:48, leidžiasi 5:22. Temperatūra dieną 34 l., naktį 27 l.

Raseiniuose menininkas Kazimieras Smilgevičius sukūrė įspūdingą kūrinių — stogastulpį „Atgimimas“ ir pastatė Vasario 16-osios minėjimo progą „Laisvės“ bendrąme škyje, kuriame jis dirba. Jam padėjo ir kitas menininkas J. Dzvega.

Praejusių metų Vasario 16 d. proga Lietuvos vėliavos pakelimo iškilmes St. Petersburg, Fla. Iš k.: Treasure Island meras Walter Stubbs, Vasario 16-tos iškilimų organizatorė Victoria Jacobsen ir tikagietė Julie Zakarka, abi veikiančios Lietuvos Vyčių organizacijos narys.

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

ATSISVEIKINOM SU MYLIMA GARBĖS NARĖ

Mūsų mylima Lietuvos generalinė konsulė Chicagoje Juzė Daužvardienė užbaigė savo žemiškąją kelionę. Sausio 29 d. su ja atsisveikino šeimos nariai, artimieji, lietuviškoji visuomenė ir ja gerbūsieji ir mylūsieji Lietuvos vyčiai.

Juzė Daužvardienė buvo Lietuvos Vyčių organizacijos Garbės narė. Lietuvos Vyčiai velionės paskutinėje kelionėje nuširdžiai išreiškė jai savo gilią pagarbą, kurios ji, ilgameči savo darbu lietuvių tautai ir Lietuvai, buvo nusipelnusi. Vyčių Garbės nariai velionėi iš Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios Marquette Parke, palydėjo ir Šv. Kazimiero lietuvių kapinės. Laidotuvių kopletyje Vyčių kuopos kapelionas kanaaninkas V. Zakarasukas sukalbėjo maldas, jų tarpe ir Vyčių atsisveikinimo maldą. Bažnyčioje su velionės atsisveikinimo žodi tarė iš Washingtono atvykęs Lietuvos atstovas Stasys Lozoraitis ir Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza. Muzikinę atsisveikinimo dalį atliko solistai Algirdas Brazis ir Dalia Kučėnienė, vargonais palydint muz. M. Motekaičiui. Išpildingai giedojų vyrai choras.

Sunku būtų išvardinti visus jos darbingo gyvenimo darbus ir talentus. Ji buvo gera kalbėtoja, visur atstovavusi Lietuvos ir lietuvių tautos reikalus. Buvo veikli visuomenininkė, gera organizatorė. Ji buvo iniciatorė sėkmingos „Gintaro“ balių tradicijos, pradininkė lietuviškų kalėdinių eglučių Chicago prekybos ir pramonės muziejuje ir kt.

1971 m. rugsejo 27 d. mirus jos vyrui, konsului dr. Petriui Daužvardžiui, ji nedvejodama perėmė konsulo pareigas ir labai sėkmingai jas vykdė. Būdama advokate, Juzė Daužvardienė puikiai vadovavo konsulatui. Sunku būtų rasti asmenį, kuriam, reikale kreipiantis, ji nebūtų ištiesusi pagalbos ranką.

Viešpaties prieglobstyje teranda ji garbingai pelyntą ramybę ir amžiną atilį.

Konnie J. Savickus

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBOS POSĖDIS

Lietuvos Vyčių centro valdyba susirenka penkis kartus metuose posėdžiauti. 1989 metų spalio 21 dieną posėdis vyko Šv.

Jurgio parapijoje, Philadelphiaje. Dalyvavo arti 30 narių ir svečių. Po trumpų vaišių pirminkė Ona Wargo malda pradėjo susirinkimą 3-ios kuopos pirminkas pasveikino susirinkusius. Sekė protokolų skaitymas bei komitetų pranešimai. Buvo aptartas praėjus 76 Visuotinis suvažiavimas, delegato paskyrimas į ALTA, peržiūrėtos suvažiavimo rezoliucijos ir diskutuota galimybė atstatyti 1939 metų pasaulinės parodos filmą.

Robertas Boris, Romos Šv. Kazimiero kolegijos fondo pirminkas, supažindino su Šv. Kazimiero gildijos įkūrimo įstatais. Norima efektingiau remti šią instituciją. Gildija bus autonomiška, atskirta nuo Vyčių organizacijos; jai priklausyti galės ir kitos organizacijos.

Buvo diskutuoti Lietuvos Vyčių fondo bei „Vyčių“ biuletenio finansai. Vyriausia redaktorė Marija Kober kvietė narius siųsti daugiau straipsnių, fotografijų, bei žinių. Mykolas Yuknis pranešė apie lietuviškųjų reikalų komiteto veiklą ir pažadėjo artimoje ateityje parengti biuletenį. Pranešimai buvo išsamūs.

Po posėdžio, 5 valandą vakare, nariai išklaušė šv. Mišias. Po to kun. Anderlonis pakvietė visus vakarieni. Po vakarienės viešbučio kambarėje buvo priėmimas atstovams iš Chicago.

Grįžome į namus su neužmirštamų šūkiu — „Dievui ir Tėvynei“.

Dalia Bulvičius

Vertė Aleksandras Pakalniškis, Jr.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS KALENDORIUS

Kovo 11 d. — Vidurio Atlanto apygardos Komunijos pusryčiai. Globėjai — Newark, NJ 29-tos kuopos nariai.

Balandžio 7 d. — Centro valdybos posėdis. Šeimininkai — Pittsburgh, PA, 19-tos kuopos nariai.

Balandžio 29 d. — Naujosios Anglijos apygardos pavasarinis suvažiavimas. Globėjai — Bridgeport, CT, 141-mos kuopos nariai.

Gegužės 18-20 d. — Vidurio Centro apygardos suvažiavimas ir kegliaavimo turnyras. Globėjai — Dayton, OH, 96-tos kuopos nariai.

Birželio 22-24 d. — Naujosios Anglijos apygardos rekolekcijos Kennebunkport, ME.

Vertė

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

POSEDŽIAVO ST. BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA

St. Butkaus šaulių kuopos valdybos posėdis įvyko vasario 2 d. sekretorės Onos Pusedrienės namuose. Posėdyje dalyvavo: kuopos pirm. Eduardas Milkus, vicepirm. Vincas Tamošiūnas, sekr. Ona Pusedrienė, izd. Matas Bauks, moterų vadovės pavaduotoja Eugenija Bulotienė, valdybos narys kultūros reikalams Algis Vaitiekaitis ir korespondentas Antanas Grinius.

1989 m. sausio 27 d. kuopos susirinkimo protokolą perskaitė Ona Pusedrienė.

Pirm. Ed. Milkus savo pranešime paminėjo kuopos atliktus darbus: kapų puošimo dienoje buvo lankomi Šv. Kapo kapinėse palaidotų šaulių ir ramovėnų kapai, papuošiant juos lietuviška trispalve vėliavėle. Dalyvauta g. T. Daukanto šaulių kp. baliuje, Chicagoje; Jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“ 25-rių metų sukakties minėjime, Cicero, IL. Dalyvauta dviejose Detroito suiruotose demonstracijose, Kariuomenės šventės ir Klaipėdos krašto prie Lietuvos prisijungimo minėjimuose.

„Svyturio“ jūrų šaulių kp. stovykloje „Pilenai“ ruošta išvyka buv sėkminga ir gražiai pravesta.

Kuopos finansinį stovį apibūdino izd. Matas Bauks. Vicepirm. Vincas Tamošiūnas kalbėjo apie kuopos išleistas knygas ir jų padėtį. „Crosses in the Arctic“ lietuviškos laidos jau nėra, anglų kalba knygų dar turima. Jos bus išsiuntintos šaulių kuopoms. Knyga parašė Sibiro tremtinė M. S. Mėlinė, o į anglų kalbą išvertė Nijolė Beleska-Gražulienė, Jono Švobos parašyta ir išleista „Seiminė ir Prezidentinė Lietuva“ knyga, našlei Joanai Švobienėi, sūnui ir dukrai susitinkant, bus spausdinama ir platinama Lietuvoje.

Valdybos narys kultūriniais reikalams Algis Vaitiekaitis paminėjo, kad St. Butkaus šaulių kuopos knygynas iš Lietuvos namų pervažėta į „Pilenuose“ įrengtas patalpas ir ten knygos išdėstytos lentynose.

Posėdyje nutarta remti dėl Lietuvos Nepriklausomybės dirbančius veiksmus ir atskuriantį šaulių sąjungą Lietuvoje. Vasaros metu surengti išvyką į „Pilenų“ stovyklavietę.

Ona Pusedrienė posėdžio dalyvius pavaišino kava ir skaniais kepiniais.

DARIAUS IR GIRĖNO KLUBO

Grįžtant iš renginio Dievo Apaizdos parapijoje, sustojome Dariaus ir Girėno klubo svetainėje. Baro vedėjas Gediminas Vindašius, pamatęs mane porinai: „Mes dirbame, trūkiame 4 dienas per savaitę (penktadieniais, šeštadieniais, sekmadieniais ir pirmadieniais). Čia svečiai lankosi ne tik iš Detroito, atvyksta ir iš Windsor, Kanados“. Baro vedėjas Gediminas Vindašius sukasi, kaip vijurkas. Anekdotos pasakoja, gėrimus pilsto, svečius pasitinka, kitus palydi.

Darius ir Girėno klubas svetainėje įsirengęs viename namo kampe. Visos kitos namo patalpos — tuščios. O buvo laikai, kai mes tą namą pirkome. Tada juose lietuvių gyvenimas virė: šventėme įvairias šventes, rengėme minėjimus, vestuvių balius, skautai ruošė Kaziuko mugę. Dabar, aplink tuštumą.

Namų nugriauti, o kiti išdaugytai langais laukia nugriovimo. Mūsų raudonų plytų dviejų aukštų mūras stovi ir laukia... Laukia svečių, laukia naujų narių, laukia geresnių laikų.

Kostas Čiuželis ir Alfonsas Lukas stumdo biliardo staliukus, keletas žmonių stebi televizijoje programą, eilutė sėdi prie baro. Gediminas Vindašius pasakoja anekdotus, pilsto gėrimus ir laukia svečių, o klubui naujų narių ir naujo gražaus rajono.

A. Grinius

ARTEJA KAZIUKO MUGĖ

Detroito „Gabiljos“ ir „Baltijos“ tuntu skautės ir skautai stropiai ruošiasi Kaziuko mugėi, kuri įvyks Šv. Kazimiero dieną — kovo 4 d., sekmadienį, Kultūros centre. Visi Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami atsilankyti į šį metinį skautiško jaunimo renginį. Čia bus galima ne tik pasigrožėti jų meniškais rankdarbiais, bet jų ir įsigyti. Bus galima nusipirkti ir mamųčių keptų „grybų“ ir saldžiųjų „Kaziuko“ širdelių, taip tinkamų mylimai mergelei.

veiklus lietuvių visuomenininkai Detroito. Iš k.: Jonas Urbonas, Marytė Petrulienė, Dievo Apaizdos parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnaitis ir LB Detroito apylinkės pirminkė Nijolė Zelvičienė.

Nuotr. V. Petrulio

LIETUVIAI FLORIDOJE

Miami, Fla.

NAUJA VIRTUVĖ

Ariana Trejtutė-Kumpienė, gimusi Vokietijoje, augus Kolumbijoje, gyvenusi Puerto Rico ir dabar „Entrepreneur“ (savitovinė) Miami mieste yra pakilusi į garsenybę dėl savo

Ariana Trejtutė-Kumpienė

išgarsėjusios „Ariana's Cook Shop“ ir „Ariana's International Cooking School“. A. Kumpienė taip pat yra I.A.C.P. „International Association of Cooking Professionals“ išdininke ir pagrindinė organizatorė I.A.C.P. Tarptautinės konvencijos sausio mėnesį Floridoje.

Šį mėnesį Arianos spalvota nuotrauka ir ilgas pasikalbėjimas su žurnalistas pasirodė spaudoje „Miami Monthly magazine“.

Per dvyliką metų „Ariana's Cookshop“ ir „Cooking School“ patarnauja šeiminiškams ir profesionaliems šefams visais

ar berniui dovanoti. Visi kviečiami pasivaizinti tėvulių gamintais gardžiais lietuviškais patiekalais, pasmaguriuoti burnoje tirpstančiais tortais ir kitais gardžiais kepiniais. O laimei išbandyti bus vertingų laimėjimų. Tad pasižymėkite kovo 4 d. savo kalendoriuose ir — susitikime Kaziuko mugėje.

Skautės ir skautai

SKAUTŲ TĖVŲ DĖMESIUI

Kaziuko mugę artėja. Prašome kiekvieną skautišką šeimą paaugoti kepinį pyragų stalui, kurį tvarkys Birutė Barauskienė. Taip pat labai reikalingi laimėjimų lentynai. Visi prašomi paaugoti laimikių, įteikiant juos Tinai Bulotienėi. Visi pasistenkime, kad Kaziuko mugė būtų sėkminga. Iš anksto dėkojame. Skautų tėvų komitetas

ŽURNALISTŲ SUSIRINKIMAS

Žurnalistų sąjungos Detroito skyriaus susirinkimas įvyks vasario 25 d. 12:30 val., Šv. Antano parapijos patalpose. Bus prisiminta mirusieji skyriaus nariai, valdyba praneš apie savo veiklą, rinks naują valdybą. A. Griniaus susuktas filmas iš Lietuvos ir vaizės pajavairins susirinkimo programą.

Stasys Garlauskas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatavimai už gautas prenumeratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesuaukdotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūniamos gavus prašymą.

NAUJA TUNTININKĖ DETROITE

„Gabiljos“ tuntu Detroito tuntinkei Ginei Baukinei pasitraukus iš pareigų, tuntu vadovauti išpareigojo sesė Vida Meiluvienė. Vasario 4 d. vykusioje vadovų psikeitimo suiegoje dalyvavo ir LS Sesių Vyriausia skautininkė vs tn Stefa Gedgaudienė. Ta proga įvyko vietos vadovų ir vadovų pasitarimas nuosirdžiai šiltoje

skautiškoje nuotaikoje. Vadovams ir vadovams netrūksta entuziazmo, todėl tikimasi sėkmingo skautavimo ir gero tarpusavio bendradarbiavimo. Dabar jau ruošiamasi Kaziuko mugėi, kuri čia vyks kovo 4 d. Lietuvių Kultūros centre.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOŠ CHIRURGIJA (Augliai nuimami kabinete) Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms 2434 W. 71 Street, Chicago Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.) Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477; Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 8449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS 3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101 Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujos ligos Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas 5540 S. Pulaski Road. Tel. (1-312) 585-2802 Valandos pagal susitarimą Penkt., antr., ketv. ir penkt. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja 2659 W. 59th St., Chicago, IL Tel. (1-312) 476-2112 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL Tel. (708) 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1 iki 6 val vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY DR. JAMES BURDEN INKSTŲ PUSLES IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA 155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.) Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE MEDICAL BUILDING 3200 W. 81st Street Kabineto tel. (1-312) 737-1168; Rezid. (708)385-4811

Dr. Tumasono kabineta perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS 2454 W. 71st Street (1-312) 434-2123 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348; Rez. (1-312) 779-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4 6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12: 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;

Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS 7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652 Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd. Marquette Medical Building 6132 S. Kedzie Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

SURENDER KUMAR, M.D.

PETER STECY, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, IL. Tel. (1-312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, grūtaiko akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (1-312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, IL. Ktv. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

Dr. Tumasono kabineta perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija

2454 West 71st Street

Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 552-0885

Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS

2636 W. 71st St., Chicago, IL.

Tel.: (1-312) 438-0100

11800 Southwest Highway

Palos Heights, IL 60463

(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.

Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. (1-312) 776-2880.

Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIENTALYTIS REGIONAS

Neseniai JAV Taikos instituto Washington, DC, bendradarbis Milan Svec rašė, kad šiais metais yra dedami pamatai Vidurio Europos politinio ir ekonominio bendravimo sistemai. Kaip tik dėl to, kad tame regione nauja sąranga yra formavimo stadijoje, kaip tik dabar yra kritiškai svarbu, kad JAV atitinkamai naudotų savo poziciją laviruoti. Beje, Vidurio europiečiams rūpi, kad visa Europa būtų „viena ir laisva“, rašo Svec, bet problema sudaro paskirų veiksmų-ėjimų tinkamiausias laikas. Nekomunistams tų kraštų reformatoriams rizika neišvengiama. JAV-ės tačiau, Svec manytu, neturėtų Vidurio Europos kraštų traktuoti, kaip vienalytį „Rytų bloką“, nes kiekvienas padėtis yra skirtinga, kiekviena savitai ieško kelių iš sovietinės orbitos. O JAV tebekalba, lyg Varšuvos paktas galėtų kariais veiksmams sutvarkyti neramumus Sovietų Sąjungoje.

Komentatorių Svec be to erzina JAV nenoras peržiūrėti prekybos taisykles (COMCOM) su Rytų Europos kraštais, ypač tas, kurios liečia vakarietiškos technologijos eksportavimą į Rytų Europos kraštus.

Tiesia, jis rašo, tai nepakenks kraštuose, kaip Lenkijoje, kuri ekonomikai tiek nukentėjusi nuo komunizmo, išsiugdė tokias baises tarpautines skolas, kad nežiūrint, kokie ekonominiai negandai juos užgrūti, vis tiek tų kraštų žmonės nepasileis komunizmo. Visai kitaip yra kraštuose kaip Čekoslovakija, Svec rašo. Didžiausias pavojus nekomunistinės ekonomikos bandymams gresia tokiose kraštuose kaip Čekoslovakija, nes jei ten nekomunistinės santvarkos ekonominiai bandymai nepasisektų, tie kraštai sugriūtų ir komunistinę sistemą.

Nežiūrint Čekoslovakijos nemažą problemą, jos ekonomika yra geresniame stovyje, negu bet kurio kito Vidurinės Europos krašto. Dėl to gero ekonominio stovio, vakarietiškos ekonomikos bandymai turi geriausią šansą pasiekti Čekoslovakijoje, nors ir čia, be abejo, yra rizikos. Toks kraštas, be abejo, turi geriausią šansą sėkmingai pereiti iš centriniai planuojamos ekonomikos pilnai laisvą rinką. Tačiau lieka rimtas pavojus, kad naujiems vadams gali nepasisekti krašto apsaugoti nuo daug didesnės tarptautinės skolos, negu kraštas turėjo po komunistine valdžia. O tai jau labai padrasintų komunistus ir gal net juos įgalintų sugrįžti valdžion. Toks įvykis pakenktų ir viso regiono laisvos rinkos kūrimuisi.

Svec manytu, demokratiškoje Čekoslovakijoje lemiama galia turėtų greitai įvedimas žymiai įvairesnės ir platesnės kompiuterinės technologijos, negu iki šiol pagal senasias JAV taisykles buvo leidžiama. Kritiškai svarbu padėti tokiems kraštams laisvai bendradarbiauti, prekiauti vakarietiškoje ekonominėje sistemoje. Žinia, JAV-ės kaip tik tuo klausimu veda derybas su Maskva, rįsdamos klausimą su Varšuvos pakto kraštų demilitarizavimu.

Ir tai gerai, bet tuo pačiu, Svec primena, kodėl pati technologija, kuri neleidžiama Varšuvos pakto kraštams, laisvai parduodama Kinijai, kuri ne iš tolo nežiūri į demokratinę sistemą ir priedo dar žudo jos norinčius?

Tuo tarpu Vakarų Vokietija yra žinoma, kaip lankščiausia ir progresyviausia NATO narė. Dėl to ir dėl atsilikusių JAV politikos, rašo Svec, tapęs

Čekoslovakijos prezidentu, Václav Havel pirmiausia vyko ne į Washingtoną ar Maskvą kalbėtis, o į Bonną ir Berlyną.

Svec palaiko prez. Busho atsargumą, bet sako, kad reikia daugiau vaizduotės, rasti naujų galimybių paremti tuos kraštus, kurie dabar yra tokiam opiam bandymo laikotarpyje tarp Vakarų ir Rytų. Atsargi bet kūrybinga, efektyvi politika kaip tik suteiktų reikiamą stabilumą Vidurio Europos kraštams ir, be to, būtų realistiškesnė, jeigu JAV visų to regiono kraštų netraktuotų pagal bendrą šabloną. Svec sako, kad, be abejo, reikia stipriai sankcionuoti vakarietiškos technologijos pardavimą Vidurio Europos rinkose, kad tuo nebūtų pakenkiama ir JAV-ių teisėtoms interesams. Iš tiesų tuo bus geriausiai padedama demokratėti tiems kraštams. Bet jei JAV į visa tą regioną žiūrės bendru šablonu, kaip iki šiol, yra pavojus tuos kraštus prarasti.

Kai JAV Valstybės sekretorius James Baker atvyko Čekoslovakijon vasario 6 d., jis pareiškė, kad jų susitikimo tema, kaip tik buvo, kaip geriausiai padėti Čekoslovakijai pereiti iš revoliucijos į demokratiją. Ir to išdavoje, palaisvijo technologijos pardavimo sąlygos Čekoslovakijai.

Vasario pradžioje reformos vejai papūtė ir Jugoslavijoje, kur sausio pradžioje to krašto Komunistų partijos plenumas išsiskirstė suirutėje, turtingiausio krašto Slovėnijos KP-jai pareikalavus reformų, o kitiems atsisiakius apie tai net pagalvoti. Slovėnai kalba, kad Jugoslavijos federalinė KP nebėra visos Jugoslavijos federacijos jungtini, kaip buvo nuo II-o Pasaulinio karo. Todėl dabar jau Slovėnija nori arba visai atsiskirti nuo Jugoslavijos federacijos, arba jei pasilikti, tai tik labai laisvais ryšiais.

Vasario 4 d. Slovėnijos KP pakeitė savo vardą į „Demokratinį Reformų partiją“ ir ruošiasi laisviems rinkimams toje respublikoje balandžio mėnesį. Šios naujos partijos vadas Ciril Ribicic siūlo Jugoslavijos KP-jai susidalyti į Slovėnų-Kroatų Reformistinę partiją ir į Serbų senąją KP.

Iš tiesų, toks atsiskyrimas tik atspindėtų ir geografijos laiduojamą skirtumą tarp Slovėnijos Šiaurėje, kuri rubežiuojasi su Austrija ir Italija, ir kurios gyvenimas ir galvosena todėl panašesnis į šių kraštų, ir pietinės Jugoslavijos serbų, kurie panašesni į kitus balkanus.

Ekonominiai, 2.1 milijonus slovėnų pagamina 20% visos, 23 milijonus gyventojų turinčios, Jugoslavijos gaminių, ir beveik 30% visų jos eksportų. Neseniai padarytame apklausinėjime, 80% slovėnų, jų tarpe ir pats Ribicic, mano, kad Slovėnija pajėgtų egzistuoti kaip nepriklausoma respublika, nors nemano, kad šiuo metu nepriklausomybė kaip tokia jiems būtų būtina. Tačiau po to, kai pereitą lapkričio mėnesį Serbija paskelbė blokadą Slovėnijos gaminiams, žymiai pakilo skaičius slovėnų norinčių išstoti iš Jugoslavijos federacijos. Slovėnai bijo, kad serbų vadas Slobodan Milošević nori „ant Jugoslavijos pelenų“ pastatyti Didžiąją Serbiją. Bet serbų nebeįdomėjimas slovėnams saskaitų, atrodo vietoj juos paklupdęs, tik privers Slovėniją ryžtingiau žvalgytis prekybos partnerių į Vakarus, paliekant serbus vienus kapstyti komunistinėje ekonomijoje.

a. g.

DAUGIAU DĖMESIO IR PAGARBOS LIETUVOS ISTORIJAI!

DR. VANDA DAUGIRDAITĖ SRUOGIENĖ

(Pabaiga)

Taip buvo ir 16-ojo amžiaus viduryje. Ivanas Žiaurasis veržėsi į Lietuvą, grėsė pavojus ir Lenkijai, kuri su Maskva bendros sienos neturėjo. Tada Lietuva gynėsi savo jėgomis, o kai reikėjo pagalbos iš Lenkijos — susidūrta su reikalavimais: dėtis į glaudesnę uniją, kitaip karui pagalbos neduos... Eilę metų ėjo karštos derybos. Valdovas Žygimantas Augustas jau tarėsi su Vokietijos imperatorium Habsburgu dėl bendros akcijos su stabdyti Maskvos ekspansijas į Vakarus, karo reikalai darėsi labai rimti ir Lietuvai pavojingi. 1569 m. bendras lietuvių, lenkų seimas, susirinkęs Liubline, buvo labai audringas. Lietuviai protestavo prieš karaliaus nutarimą nuo Lietuvos atskirti Kijevo ir Volynės žemes ir priskirti jas Lenkijai. Karaliui rūpėjo stiprinti krašto finansus, kariuomenę. Per lemiamą bendrą lietuvių ir lenkų seimą Liubline 1569 m. liepos 15 d. vyko labai karšti ginčai. Didysis Lietuvos bylos gynėjas Mikalojus Radvila Juodasis jau buvo miręs, o jo pusbrolis Mikalojus Rudasis protestuodamas taip įsikarščiojo, kad iš seimo išvažiavo, ir nei jo, nei vieno kito Radvilos parašo po unijos aktu nėra. Lietuvos senatoriai Eustachijus Valavičius, Jonas Katkevičius ir kiti ant kelių prašė Žygimanto Augusto nevykdyti lenkų prasto nutarimo... kuris siaurino LDK teises, mažino jų teritoriją. Jaunas etmonas Romanas Sanguška po laimėto mūšio su Maskva atskubėjo į Liubliną, siekdamas sulaukyti akto pasirašymą. Velniuk! Nulėmė Maskvos agresiją, nes jau buvo „Hannibal ante portas“!

Čia labai suglaustas ir apibendrintas įvykių perteikimas yra tik vienas iš pavyzdžių tos nelaimės, kuri, anot vieno iš seimo atstovų „apkarpe Lietuvai sparnus“.

Tačiau ir po unijos priėmimo Liubline Lietuvos Didžioji Kunigaikštija nenustojo nepriklausomybės, savo valstybingumo: ji tebeturėjo savo atskirą vyriausybę, įstatymus, krašto administravimą, kariuomenę.

Pati didžiausioji žala, kurią Lietuva praeityje patyrė iš Maskvos, įvyko gražiausio Lietuvos valstybės žydėjimo, kultūros klestėjimo metu — tai baisioji invazija 17-o amžiaus vidury.

1655 m. vasarą dalis Maskvos kariuomenės įsiveržė į Lenkiją, o pats caras Aleksiejus Michailovičius traukė su didele armija į Vilnių. Lietuva buvo užklupta, nepasiruošusi karui. Bajorai tingiai rinkosi, nors D. Etmonas Jonušas Radvila skubiai juos organizavo. O maskoliai greitai užėmė Smolenską, Minską, artinosi prie Vilniaus. Mūsų sostinė, turtingas miestas, nuo kryžiuočių laikų priešio nemačiusi, tapo negirdėto plėšiko auka. Tuo laiku Lietuvos kultūrinis gyvenimas, raštija, menas, mokslai buvo pačiame klestėjime. Juk Lietuva turėjo pirmąją universitetą Rytų Europoje, įkurtą 1579 m., pirmas universitetas Rusijoje buvo įkurtas 1725 m. Maskvoje. Ir visa tai rusų invazija ilgam nustumė.

Puošnios bažnyčios, prabangios kunigaikščių, didikų pilys liko vandališkai išdraskytos, pilni prekių sandėliai išstūti... Paausuoti stogai, marmuro kolonos, portikai, meno turtai, rusams nematyti brangūs baldai, kariatės, netrukus pasirodė Maskvos turgavietėje.

Gyventojai, siaubo pagauti, bėgo — kas į miškus, kas į Prius. Kalnias vyškupas išvežė šv. Kazimiero relikviją į Karaliaučius, kancleris Albertas Radvila išgabeno archyvus į Gdanską. Žmonės buvo masėmis gaudomi, šimtai tūkstančių paimti nelaisvėn, maskolių varomai, vežami į Rytus... Vyrai užmuša-

mi, upės skandinami, siunčiami totoriams į pražūtį, lygiai taip pat ir moterys, ir vaikai. Likę gyvi liudininkai pasakojo apie negirdėtus mūsų krašte žiaurumus, — sakė, vaikus Maskvoje pardavinėjo už kapeikas. Užimtas ir Kaunas, ir Gardinas. Miestai, miesteliai, dvarai, kaimai plėšiami, deginami — daugybė jų ugnyje suplėškėjo...

Caras iškilmingai įvažiavo į mūsų sostinę ir pasiskelbė Lietuvos Didžiojo kunigaikščiu... Rusų okupacija truko 13 metų, iki 1667 m. Istorija kartojasi!

Tuo tarpu netikėtai įsibrovė nuo Baltijos švedai, vesdami savo sąskaitas su rusais, niokojo žemaičius. Dar žmonių atmintyje liko jų atneštų žiaurumų prisiminimas: esąs netoli Telšių kalnelis, vadinamas „Panų“ kalnu — tai kapai merginų, kurias normanų palikuonys gaudė, išniekinę ir užmušę čia palaidoję...

Didysis etmonas Jonušas Radvila skubėjo gelbėti kraštą, pasirašė su švedais Kėdainiuose sutartį, kuri anuliuo uniją su Lenkija, bet pats netrukus mirė, kovą tęsė su rusais ir švedais (Lietuvoje ir Lenkijoje) Povilas Sapiega ir kiti. Šio karo padariniai Lietuvai buvo labai sunkūs. Valstiečiai išbegiojo, nebuvo kas dirba žemę. Laukai ilgai usnėmis apaugę stovėjo dirvonais. Seka badas, po jo epidemijos, maras. Lietuva neteko apie 46%

savo gyventojų.

Šitas skaudus epizodas Lietuvos istoriografijoje vos minimas. Kaimynams jis nerūpi, kaip ir carų, taip ir komunistų cenzūrai nepriimtinas. Mūsų šaltiniai sunkiai prieinami. Išpopuliarino gal lenkai istorikai, gyvenę Austrijos valdomoje Galicijoje, kur cenzūra buvo lengvesnė, kaip L. Kubala savo studijose „Wojna szwedzka“ (1913) ir „Wojna moskiewska“ (1910), kuriais čia remtasi.

Isiviešpatavo anarchija, didikų, bajorų sauvale, niekas įstatymų nebegebė. Sunyko švietimas, kultūra. Lenkijai patekus į galingo Prancūzijos karaliaus Liudviko XIV (1643-1715) politinės įtakos sferą, Lenkijos ir su jais Lietuvos didikai panoro sekti to krašto prabangos gyvenimo būdą, o tam reikėjo lėšų — jas išgauti lengviausia buvo apsunkinant valstiečius pareigomis. Baudžiava vis labiau slėgė, ūkis katastrofiškai susmuko.

Bendri karai prieš tuos pačius priešus artino karius, bajorų mišrios vedybos dažnėjo, lenkinimas agresyviai didėjo per šeimų ir bažnyčių. Lietuvių kalba ir senoji liaudies kultūra vis labiau nekinama, o lenkų kalba Lietuvoje įsigalėjo kaip valstybinė kalba.

Tiesia, 18-ojo amžiaus šviečiamoji laikotarpio įtakoje geresnį abiejų šalių visuomenės dalis buvo sukrutusi atstatyti tvarką, kelti ūkį ir kultūrą. Per trumpą laiką nuo pirmojo padalinimo 1772 m. iki antrojo 1792 m. nelaimės sukrėsti patriotai daug pasiekė. Net persiai min- ties palyginti tą trumpą laikotar-

pi su taip neilga Lietuvos nepriklausomybe, kada taip greit dinamika buvo sukurtas žydnis gyvenimas.

Nors Liublino unijos aktas 1569 m. buvo skelbtas pagal šūkį „laisvi su laisvais, lygūs su lygiais“, lenkai vis platino savo versiją, kad Didžioji Lietuvos kunigaikštija esanti jų provincija. Ir mūsų piliečių tarpe bren- do įsitikinimas, kad Lietuva — organiška Lenkijos dalis, nuo senovės turinti su ja bendrą istoriją. Pagaliau 1791 m. lenkams pavyko prarasti savo idėją paskelbtoje konstitucijoje (jos pasirašymo diena — gegužės trečioji — iki šiol yra lenkų šventė). Tačiau jau buvo per vėlu. 1895 m. įvyko abiejų valstybių padalinimas tarp galingų kaimynų ir toji konstitucija niekad nebuvo įgyvendinta.

Laisvės troškimas niekad nebuvo miręs. Jis liepsningai degė 1812 m. Napoleono žygio į Maskvą metu: buvo susidarę atskiri kariuomenės daliniai, atskira Vilniuje Laikinoji vyriausybė, bet laukiamoji prancūzų pagalba apvylė ir bandymai atgauti laisvę užgeso. Sekė 1831, 1863 metų sukilimai. Per 1905 m. revoliuciją Rusijoje nepriklausomos Lietuvos idėja jau buvo aiškiai formuluojama, o skelbiant 1918. II. 16 Lietuvos nepriklausomybę, akto signatarai pabrėždavo, kad tai nėra kuriama nauja valstybė, tik atstatoma senoji, buvusi Rusijos okupuota nuo 1795 iki 1915 metų.

Lietuvos, kaip atskiros valstybės sąvoka, liko įamžinta net rusijos carų titule, kuris galiojo iki pat Mikalojaus II abdikacijos 1917 m. Ji taip skambėjo: „Visos Rusijos imperatorius, Lenkijos karalius, Didysis Lietuvos kunigaikštis, Suomijos kunigaikštis etc.“.

Tempora mutandum!

PIRKO LIGONINĖ UŽ DOLERĮ

Illinois valstija už vieną dolerį nupirko Provident ligoninę Chicagoje, tačiau Cook apskr. tarybos pirm. G. W. Dunne pareiškė, kad reikės išleisti 50 mil. dol. išdo pinigų, kad būtų galima ją paruošti veikimui.

SUGAVO KAJOTĘ

Panaudodami trunkvilaizerio šuvi, Chicago šiaurvakaruose sugavo kajotę, kurią paleido į Palos draustinį, prie ten esančio gamtos muziejaus vadinamo Raudona mokyklele.

Generolo St. Raštikio vedybos su E. Smetonaite, tuometinio prezidento giminaitė. Iš šonų sėdi prez. Antanas Smetona ir Sofija Smetonienė. Dabar visi jau mirė — paskutinė E. Raštikienė.

ŽALIASIS VELNIAS

JONAS RŪTENIS

Romanas

31

— Ryžtuos pagelbėti tau ir tavo draugams — vilke pavirtus kovosiu drauge, nes aš labai laukiu šviesos ir viso to kosmoro galo. Šok būrį ir Alva.

— Aš drauge — su tavim — į kovotojų eiles, nepalikite manęs. Perkūnai dunda ir šėlsta audros. Gyvenimo nebėr. Bet, kai visi būsim drauge, viskas palengvės. — Kancėja nebūties tokia baisi.

— Ne kartą aš save mintyse esu bandęs atkurti Karaliaus Mindaugo valstybę — laisvę ir garbę...

— Kilnių svajonių nelengvas kryžius. Laisva valia, Antanai, ji dediesi...

— Kryžių įneš į kalną — reikėjo Viešpaties. Nebėr jau žemėje Nazarėno, nebėr ir Samariečio gailstingų...

— O ne, mergaitės, jūs klystat.

— Žinok, pasaulis šiandien kitas... Ir vejai jau šiandien kiti. Praeitais jau tik legenda...

— Ne. Niekados. Amžiams nenumirsim. Amžiams nesustosim. Gyva gimtoji žemė, dar jos vaikai nemirė! Ji gyva.

— Tai man niekas neatsakė, bet aš girdėjau, kaip visė Lietuva man pritarė ir šaukė:

— Gyva! Gyva! Gyva!

— Ir kai aš stovėjau tylus ir kažin kokios ekstazės pagautas, ir mintijau apie tą karalystę, kažkas stipriai pabeldė duris. Merginom ranka parodžiau — dingti, o

pats čiupau po marškiniais paslėptą parabelių ir riktėlę:

— Kas ten?

— Aš, Petras!...

Atidariau duris. Prieš mane stovėjo išbalęs Petras, Ambrožos grandies vyras.

— Kas atsitiko?

— Nelaimė...

— Kas, sakyk?

— Petras suvirpėjo ir drebančiu balsu tarė:

— Ambroža ir Stonis — abu negyvi...

— Viešpatie!

Abu tekini pasileidom Ambrožos kieman.

Ibėgom uždusę. Ant grindų gulėjo Ambroža ir Stonis. Iš krūtinų sunkėsi kraujas. Troboje buvo trys Ambrožos grandies vyrai.

— Kas atsitiko?

Atsakymo iškart negavau. Tik vėliau paaiškėjo visos tragedijos paslaptis. Pasirodo, vos prieš pusvalandį, pasibeldė kažkas į Ambrožos namo duris.

Visi išsislapstė į užkampius, o Ambroža čiupęs šautuvą šūktelėjo:

— Kas ten?

— Stonis...

— Ko tau reikia?

— Noriu pasikalbėti ir išsiaiškinti...

— Aš tau neturiu nieko pasakyti ir nieko nereikia išsiaiškinti — man viskas aišku.

— Bet aš turiu, — buvo Stonio atsakymas.

Ambroža atidarė duris ir įeinančiam Stoniui į krūtinę įrėmė šautuvo tūta. Stonis iškėlė rankas aukštyn ir žengė per slenkstį vidun.

— Stok ir nei iš vietos! — riktėlėje Ambroža. Stonis tylėjo. Minutei net kvėpuot visi liovėsi.

— Aš... — pradėjo Stonis — aš...

— Manęs atėjai? — riktėlėje, nesavu balsu, Ambroža ir šovė. Stonis išvarto lauk.

Lauk iššoko ir Ambroža. Stonis ant slenkščio gulėjo aukštelininkas. Ambroža prišokęs vėl įrėmė šautuvo tūta. Stonis sukrutėjo ir dešine ranka ką tai rodė ar mojo. Prie jo pasilenkė Ambroža ir visi girdejom, sakė vyrai, kaip jis sakė:

— Aš neišdaviau Marytės. Tai klaida... Aš ją mylėjau... ir šūvis. Ambroža išvarto su šautuvu rankose. Sušokom prie abiejų. Abu buvo negyvi. Stonio rankoje kyšojo sugniaužtas parabelius.

Nepamenu ką tuo momentu jaučiau, bet žinau, kad ilgokai tylėjau ir pagaliau pasakiau:

— Tuoj pat apie įvykį reikia pranešti valstiui.

Tą patį vakarą buvo pranešta valstiui. Pranešti pasiunčia Petra. Jis grįžo vėlai. Pranešęs viršaičiui. Jis jam atsakė, kad tuo bus pasirūpinta ir viskas sutvarkyta rytoj. Būdejom visą naktį. Niekas iki pat ryto nepasirodė. Tik rytojaus dieną, gerokai po pietų, su vežimu atvažiavo du pareigūnai ir viršaitis. Pasiklausinęs įsakė parūpinti padvada ir abu lavonus, sake, lydesių į valstių. Reikalingas, girdi, padaryti skrodimas. Po to bus pranešta apie jų laidojimą. Kai įterpia, kad nėra kam jų laidoti — Stonis gyvena pas senas tetas, o Ambrožą šeima išvežta — viršaitis šypterėjęs atsakė, kad dar mes tebesame čia.

— Kaimynas turi pasirūpinti kaimynu — ar ne taip, ponas leitenante?..

(Bus daugiau)

ŽODIS DAINA IR MUZIKA KULTŪROS ŽIDINYJE

P. PALYS

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio pirm. prof. Vytautas Landsbergis, vykdamas i Mokslo ir kūrybos simpoziumą, porai dienų buvo sustojęs New Yorke. Su juo kartu keliauja jo žmona pianistė Gražina Landsbergienė ir koncertinė solistė Regina Maciūtė. Ta prga gana skubotai buvo suorganizuotas su jais susitikimas vakaras – koncertas lapkričio 21 d. 7 v.v. Kultūros židinyje, Brooklyne. Nors diena tam renginiui nebuvo patogi (antradienis), bet vis dėlto susirinko nemažas būrys, ne tik iš New Yorko, bet ten matėsi ir atvykusių iš gretimos New Jersey valstijos. Dalyvavo ir čia besisvečiuojančių žmonių iš Lietuvos, kurių tarpe buvo ir paskutinio Lietuvos ministerio, o prez. Antanui Smetonai išvykus iš Lietuvos, laikinai ėjusio prezidento pareigas Antano Merkio sūnus, 13 metų iškėlęs sovietų kalėjimuose prof. Gediminas Merkys.

Vakaro programa buvo geru pusvalandžiu vėluojama. Priežastis buvo atvykę 13 TV kanalo žmonės ir darė pasikalbėjimą su V. Landsbergiu. Vėliau jie salėje jį filmavo, jam kalbant ir sol. R. Maciūtei dainuojant.

Programos pradžioje trumpai pakalbėjo Kultūros židinio tarybos pirm. Algirdas Maciulaitis, o programai vadovavo Kęstutis Miklas.

Solistė Regina Maciūtė padainavo dvi St. Šimkaus dainas: „Ko vėjai pūtė“, „Pas močiutę augau“, iš M. Petrausko operetės Birutės ariją, M.K. Čiurlionio harm. liaudies dainą „Anksti rytą keliau“, F. Bajoro ciklą „Kodėl?“ ir „Triptikai“. Išskirtinį susidomėjimą sukėlė F. Bajoro ciklas „Kodėl?“ Ši kompozicija šliejasi prie šiuolaikinės muzikos krypties, bet vis dėlto nenutolusi nuo lietuviškos tematikos, reikalaujanti skirtingo atlikimo. Nelengvas ir

šradingas, bet ausiai neįkyrus akompanimentas. Solistė R. Maciūtė šį kūrinių atliko su giliu įsijautimu ir jautriai išgyvendama. G. Landsbergienės piano palyda buvo aukšto meninio lygio.

Vyt. Landsbergis pranešė apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Daug ką esame girdėję, bet buvo ir tokių „plonybių“, kurių nesame girdėję. Buvo įdomu patirti apie Švedijos užsienio ministerio išsireiškimą, kad jie Pabaltijo valstybių nelaiko okupuotomis. Tuo reikalu jiems buvo pareiškta protestas ir jie rengiasi kitaip tą reikalą aptarti. Ilgiau stabtelėjo kalbėdamas apie Molotovo-Ribbentropo pakto klausimą Maskvoje, pilietybės reikalus, balsavimo ir bendrai, kaip Sąjūdis parlamentiniu ir teisės keliu siekia Lietuvai nepriklausomybę.

Kadangi iš profesijos Vytautas Landsbergis yra muzikologas ir pianistas, tai, baigęs pranešimą, paskambino tris M.K. Čiurlionio preliudus.

Antroje koncerto dalyje sol. R. Maciūtė padainavo keturias Fr. Schubert'o dainas: „Serenada“, „Barkarolė“, „Būk pasveikintas“, „Balandžio pasaka“ ir Ed. Griego „Solneigos daina“ ir „Vandens leliją“. Šios dainos buvo dainuojamos lietuviškai, kurioms

vertimus padarė V. Landsbergis.

Susirinkusiems prašant, solistė dar padainavo Al. Kačanausko „Vai gražu“.

Tobuliausias muzikos instrumentas yra žmogaus balsas. Bet jis taip pat lengvai gali būti pažeidžiamas ir kaip toks reikalauja ypatingos priežiūros ir apsaugos. Tą „instrumentą“ lengvai gali pakenkti šaltis, vėjas, staigus temperatūros pasikeitimas, nuovargis. Nežiūrint ilgos ir varginančios kelionės, laiko skirtumo skirtingos aplinkos ir trumpo poilsio (vos dvi dienos nuo atskridimo), atrodo, kad tie dalykai solistei neturėjo įtakos. Ji sugebėjo atskleisti savo balso grožį, jo galią ir sceninės kultūros lygį. Stebino akompaniatorės Gražinos Landsbergienės skambinimo technika ir sugebėjimas taip tobulai pritaikyti prie solistės. Tokio lygio akompanavimą ne kiekvieną kartą galima išgirsti ir didžiosiose New Yorko koncertų salėse.

Sol. Reginos Maciūtės dainavimą ir pianistės Gražinos Landsbergienės palydą galima būtų pavadinti vienu labai tobulu instrumentu. Abi menininkės buvo apdovanotos gelėmis ir nuodirdžia vakaro dalyvių padėka.

Ši vakarą koncertą rengė Kultūros židinio vadovybė. Jiems irgi priklauso didelis aciū.

MŪSŲ KOLONIJOSE Athol, Mass.

Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo minėjimas, kuris turėjo įvykti vasario 4 d. dėl sniego audros buvo nukeltas iki kovo 11 d. Šv. Pranciškaus parapijos bažnyčioje. Visi buvo kviečiami dalyvauti šiame reikšmingame minėjime. Bostono vyrų sekstetas atliko meninę programą. Vadovė-direktorė Daiva Matulionytė de la Pereira.

Vasario 4 d. Frank Rimša atšventė 99 m. amžiaus gimtadienį. Padėkos Mišios buvo atlaikytos. Jis yra prižiūrimas savo dukters Joanies Chactney. Kilimo yra iš Kražių par.

Taipogi sulaukusi 95 m. mirė Paulina Milaikiene ir Brasdienė. Abi kilusios iš Vabalninko par.

Per paskutines dvi savaites mirė Bernadette Klebauskaitė McCarthy, 90 m., Joseph Coolidge, 81 m., Frances Perages Chamberlain, 64 m., Lucy Tamošiūnaitė, 80 m., ir Nellie Jaiceris, 65 m. amžiaus.

Koresp.

CLASSIFIED GUIDE

DĖMESIO! skambindami i Chicago priemiestius, vartokite „area code“ (708).

REAL ESTATE

MLS. KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI** NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus.
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX - INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

Nuolaidą pensininkams duoda
IEVA ASMYTĖ
Community Realty, MLS
3856 W. 63 St., Chicago
Tel. 581-9180, res. 434-4323
Jos patyrimas (antras dešimtmetis biznyje) jums gali sutaupyti daug kėblumų.

BURBANK
HOUSE FOR SALE BY OWNER
3 bdr., 1½ baths, brick, 2 car garage with side drive. Convenient location for schools & shopping. Many extras. Call for further information
708-430-2035
After 5 pm
Please respond in English.

Parduodamas 3 mieg. namas arti 55 St & Pulaski; 3 vonios kamb., neįrengtas rūsys, 2 auto garažas; centralinis šildymas ir oro vėsinimas. Skambinti: **Bronel, PRO REALTY, 778-7100.**

Pigiai parduodamas „condo“ ant vandens kranto: 2 mieg. kamb., 2 vonios kamb., didelis salonas, balkonas, virtuvė, maud. baseinas. Skambinti savaitgaliais nuo 8 v. ryto „collect“; 1-407-860-3555.

FOR RENT
Išnuomojamas 6 kamb. butas ir pusė garažo. Apšildomas, \$550 mėn. nuo balandžio 1 d.; 57 St. & Maplewood, Gage Pk. apyl. Namas dviejų butų, mūrinis. Galimybė būti šio namo menedžerui. Kreiptis: **Henry E. Arimas, tel.: dieną (708) 657-4429, vakare ir savaitgaliais (312) 286-8438.**

Išnuomojamas 3 kamb. butas antrame aukšte, Marquette Parko apyl. Su šiluma. Skambinti: 708-639-9153.

MISCELLANEOUS
A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI** NAMUS per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klientais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai**.

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybės pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Iššlavinti ir patyrę tarnautojai. MLS kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes. Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS
REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

Century 21 **KMIEČIK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Namai apžiūrėjimui
Sekmd., vasario 18 d. 1—4 v. p.p.
6210 S. Major
6 kamb., 30 metų, 3 did. mieg. mūrinis; valg. kamb. daug spintelių, TV kamb.; aluminio apdaila; naujai įvesti elektrai; galima pasidaryti 4-tą mieg. St. Syms parapija. Geras pirkiny. Skambinkite dabar.

7148 S. Whipple
7 kamb. mūrinis, 30 metų; 4 dideli mieg. kamb.; gražiai įrengtas rūsys; 2½ auto. garažas; nauja šildymo sistema; centralinis šild. šald. daug priedų; puikiai išlaikytas.

No. 623—63 St. & Karlov Ave.
2 butai. Karališkas! Visas mūrinis su 3 mieg. kamb. kiekv. bute. Atremontuota virtuvė ir vonia; 3 kamb. rūsyje išnuomojimui; 2 auto. mūrinis garažas. Naujai įvesta elektra ir vandens šildymas; labai svarus.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik pasiskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namų įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.
O'BRIEN FAMILY REALTY
(312) 434-7100

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

This is why we're here.

Mes esame čia, kad jūsų pensijos amžius būtų orus ir saugus.

Mes esame čia, kad jūs galėtumėte žiemą atostogauti po Floridos palmėmis, o vasarą švęsti Liepos Ketvirtąjį apsupti savo šeimos.

Mes esame čia, kad jūs būtumėte ramūs, žinodami, jog jūsų san-

taipas saugo šio krašto tvirčiausia finansinė institucija.

Bet svarbiausia, esame čia, nes čia gyvename!

Mūsų finansiniai ryšiai tamprūs su apylinke, kurią aptarnaujame.

Esame laimingi turėdami virš bilijono dolerių turto ir šimtą tūkstan-

čių draugų!

Mes kviečiame ir jus būti mūsų draugu! Leiskite Standard Federal Savings jums patarnauti finansiniuose reikaluose.

Būkite mūsų partneriu!

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Chicago 4192 S. Archer Ave. (Brighton Park) 847-1140; 2555 W. 47th St. 523-1083; 6141 S. Archer Ave. (Garfield Ridge) 767-5200
Downers Grove 5100 Forest Ave. 963-1140 **Evergreen Park** 3960 W. 95th St. 636-6000 **Hickory Hills** 9357 S. Roberts Rd. 598-5050; 8653 W. 95th St. (Hill Creek Shopping Center) 599-1977
Lombard 23 N. Main St. 627-1140 **Oak Lawn** 10350 S. Pulaski Rd. 424-5910; 9801 S. Cicero Ave. 424-3300 **Palos Heights** 6410 W. 127th St. 371-4400

* **ANTRAS KAIMAS: VEIDAI IR TEKSTAI** — stambi knyga su daugelio autorių straipsniais, humoristinėmis ir satyrinėmis škalėmis, atsiliepimų ištraukomis, penkiais šimtais iliustracijų, gražiai išleista Am. Lietuvių Bibliotekos leidyklos (Lithuanian Library Press).
* Kaina su pasiuntimu \$22.00
* Užsakymus siųsti:
* **DRAUGAS**
* 4545 W. 63rd St.
* Chicago, IL 60629
* Illinois gyventojai moka \$24.00

VLIK SVEIKINA PASAULIO LIETUVIUS

Brangūs lietuviai,

Lietuvių tauta, nors pavergta ir išblaškyta po visą pasaulį, niekada neprarado vilties bei troškimo, ir niekas nepajėgė iš mūsų atimti pasiryžimo vėl tapti laisvais ir atstatyti laisvą, nepriklausomą Lietuvos valstybę. Po daugelio sunkių, vargingų, bet pamažu ir laisvės pergale vedančių metų mes šiandien jau matome Lietuvos laisvės žvaigždę aukštai danguje virš Lietuvos spinduliuojančią geltoną, žalia ir raudoną šviesomis ir skelbiančią pasauliui, kad Lietuvos nepriklausomybės atskirimo diena jau čia pat, kad visos tautos yra lygios ir visos turi tą pačią teisę savo gyvenimą laisvai tvarkyti. Totalitarinio režimo sukaustytos tautos atgimsta kas dieną. Vengrija, Lenkija, Rytų Vokietija, Čekoslovakija, Rumunija, Bulgarija jau laisvos. Šiandien yra Lietuvos eilė.

Dirbkime visi kartu vieningai, neišjungdami nė vieno lietuvių iš šio taip svarbaus tautinio darbo. Priimkime visus, kurie ne dviprasmiškai siekia Lietuvai laisvės, bet išpikime tuos, kurie prisidengia Maskvos pažadais, bando stabdyti Lietuvos nepriklausomybės atstatymą ir apsunksina mūsų veiklą. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas jau 47-eri metai skelbia pasauliui apie lietuvių tautos kančią, apie jos teisę į nepriklausomybę ir nesugriaujamą pasiryžimą ją atgauti. Mes reguliariai krepiamės į Vakarų valstybių vadovybes ir tarptautines konferencijas Lietuvos klausimu. Mes džiaugiamės, kad Gotlando komunikatas, paskelbtas 1989 m. rugpjūčio 6 d. Švedijoje, sujungė visus lietuvių okupuotoje Lietuvoje ir laisvajame pasaulyje didžiąjam Lietuvos nepriklausomybės atstatymo tikslui. Tikimės, kad atsiskyrusi nuo Maskvos Lietuvos komunistų partija irgi stipriau prisidės prie bendro nepriklausomybės siekimo.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas sveikina viso pasaulio lietuvių, pavergtą tautą, Sąjūdžio, Laisvės lygos, Lietuvių Demokratų partijos, Helsinkio grupės, Krikščionių Demokratų sąjungos, Jaunimo sąjungos „Jaunoji Lietuva“, Tremtinių sąjungos ir kitų organizacijų vadovus, vertina jų darbą ir pasiaukojimą. Giliai tikime, kad visi bendrai sujungtomis širdimis ir rankomis atgausime Lietuvai Hitlerio-Stalino susitarimu pavogtą laisvę. Tad visi bendrai į šį didelį, vieningą, niekieno nesustabdomą, nepriklausomybę Lietuvai nešančią pergalės darbą.

Dr. Kazys Bobelis
Vyriausio Lietuvos
Išlaisvinimo Komiteto
pirmininkas

SVEIKINIMAS VASARIO 16 D. PROGA

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba sveikina visus brolius ir seseris lietuvių, gyvenančius Tėvynėje ir visame pasaulyje, Vasario 16 d. – Nepriklausomybės šventės progą. Minėdami šią 72 metų Lietuvos valstybės atstatymo sukaktį, reiškiamo ypatingą džiaugsmą, kad po ilgos krašto okupacijos ir priespaudos dabar jau antra kartą galime visi visur ją laisvai, iškilmingai švęsti. Šia proga mes didžiuojamės visų Lietuvoje gyvenančių ir dirbančių Tėvynės laisvinimo darbą pasižinančių, aukojusių ir drąsiai į jungiamės su visa išeivija į Lietuvos laisvinimo darbą ir taip pat ska-

tiname visus mūsų brolius ir seseris, išblaškytus po 19 pasaulio kraštų, ir toliau net su stipresniu entuziazmu remti atgimstančios Lietuvos laisvinimo procesą. Mes dėkojame visiems individams ir visoms organizacijoms, kurie ir kurios jau antri metai skiria Lietuvos laisvinimo darbui savo talentus, savo laiką ir savo dosnumą. Lietuva dabar šventia savo Nepriklausomybę, bet ji tai daro vis dar okupacijos šešėlyje, kurio debesys šiek tiek supilkėjo, bet jie vis dėlto dar nėra išnykę. Šie metai gi atneša

mums taip pat ir tragišką 50 metų okupacijos sukaktį, kurios šventiniai, dar žvanga. Mes tikime, kad Nepriklausomybės ir laisvės šviesa išsklaidys okupacijos šešėlius ir išstipdins laisvę, gaubiančius rėžius ir kad Lietuva greit išvys pilną laisvę ir atgaus savo teisėtą nepriklausomą valstybiškumą.

Pasaulio Lietuvių
Bendruomenės valdyba
prof. Vytautas Bieliauskas
pirmininkas

A.†A. AURELIJA BITAUTIENĖ PASLAVIČIŪTĖ

Gyveno Chicagoje.
Mirė 1990 m. vasario 12 d., 11:30 val. naktį, sulaukusi 81 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 41 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime pusseserė Kruplis ir kiti gimines Lietuvoje.
Kūnas pašarvotas trečiadienį, vasario 14 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.
Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, vasario 15 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydeta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydeta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę pusseserė ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

PADĖKA A.†A. ONA NAKIENĖ

Mūsų mylima Ona Nakiene mirė 1989 m. gruodžio 18 d. ir buvo palaidota gruodžio 21 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.
Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.
Nuoširdžiai dėkojame kun. V. Mikolaičiui už maldas. Matildai Marcinkienei ir V. Mažeikai už prasmingus atsišveikinimo žodžius, Antanui Juodvalkiui, suorganizavusiam karsto palydovus ir kun. V. Mikolaičiui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą ir kuris palydėjo velionę į kapines.
Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkojame visiems, kurie prisituntė velionei gėlių, pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.
Dėkojame smuikininkams Vandai ir Povilui Matiukams taip jautriai smuikavusiems ir vargonavusiems Manigirdui Motekaičiui.
Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems.
Dėkojame laidotuvių direktoriui Petkui už malonų patarnavimą.
Visiems nuoširdus dėkui, palydėjusiems a.a. Oną Nakiene paskutinėje žemės kelionėje.

Jurgis Kasakaitis, Birutė Kasakaitienė, Dalia ir Jonas Kučėnai.

Palm Beach apylinkės 141-mo BALF'o skyriaus
Vicepirmininkui

A.†A. ANTANUI JUCĖNUI

mirus, velionio žmonai, mielai BRONEI JUCĖNEI, sūnui ANTANUI su šeima, dukroms LIŪDAI, MILDAI ir GAILEI su šeimomis ir visiems artimiesiems pasilikusiems Amerikoje ir Lietuvoje, skaudaus netekimo valandoje nuoširdžiai užuojautą reiškia ir kartu liūdi

141-mas BALF'o skyrius ir valdyba
Palm Beach, FL

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖJE JAV LB
KRAŠTO VALDYBOS PASTANGOMS IŠLAIKYTI LIETUVYBĘ IR
PAREMTI BESILAISVINANČIA LIETUVĄ skiriu \$

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Zip _____

Čekį prašome rašyti LITHUANIAN AMERICAN COMMUNITY, INC. vardu. Aukos gali būti nurašomos nuo mokesčių (ID No. 36-3625439). Jūsų grįžęs čekis atstoja kvitą, bet jei pageidaujate atskiro kvito, prašome pažymėti □

LITHUANIAN AMERICAN COMMUNITY, INC.
c/o Kostas Dockus
1901 S. 49th Court
Cicero, IL 60618

A.†A. STASĖ ŠPOKEVIČIENĖ RINKEVIČIŪTĖ

Gyveno Rockford, IL.
Mirė 1990 m. vasario 10 d., sulaukusi 78 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Kauno apskrityje, Kineriškių kaime.
Amerikoje išgyveno 41 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime dukterė Giedrė Milašienė, zentas Stasys, sūnus Romas Špokas, marti Kristina, anūkai: Diana, Paulius, Ina Špokai; dėdė Liudas Špokas New York'e ir kiti gimines Lietuvoje.

Velionė buvo našlė a.a. agr. Balio Špokevičiaus.
Priklausė daugeliui lietuviškų organizacijų.
Kūnas pašarvotas vasario 17 d., šeštadienį nuo 8 val. ryto iki 10 val. ryto Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.
Laidotuvės įvyks vasario 17 d., šeštadienį. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydeta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 10:30 v. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydeta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukterė, sūnus, anūkai ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

PENKERIŲ METŲ
MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. PETRAS MARKŪNAS Savanoris-Kūrėjas

1985 m. vasario mėn. 20 d. šios žemės kelionę baigė mūsų mylimas ir brangus Vyras, Tėvelis ir Senelis Petras Markūnas. Vasario 23 d. buvo palaidotas Bethania kapinėse, Justice, IL. Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišias bus aukojamos vasario 20 d., antradienį, 7:30 val. ryto Šv. Baltramiejaus bažnyčioje, Waukegan ir tą pačią dieną 7 val. ryto pas lietuvių Tėvus Pranciškonus, Brooklyne. Prašome, kurie a.a. Petrą Markūną pažino, prisiminti jį savo maldose.
Nors laikas bėga, mes jo niekada neužmiršime ir visuomet prisiminsime maldose.

Nuliūdę: žmona Olga, sūnus Povilas ir dukterė Regina su šeima ir kiti gimines.

Išėkis ramybėje, brangusis!

A.†A. MAGDALENAI LEMBERGIENEI

mirus, mano nuoširdi užuojauta jos vyrui ANTANUI.

Adelė Pabrėžienė

Mylimai Žmonai

A.†A. MAGDALENAI LEMBERTIENEI

mirus, jos vyrą ANTANĄ LEMBERTĄ ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu

Jonas Indriūnas

Brangiai Motinai

A.†A. ONAI DANIESEVIČIENEI

netiketai palikus šį pasaulį, su jos dukromis BIRUTE VINDAŠIENE ir IRENA KIRKUVIENE ir su jų šeimomis kartu liūdi ir lydi ją malda

Danguolė ir Aleksas Vitkai
Dalia ir Raimundas Vitkai

A.†A. JONAS SKVIRBLYS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parke.
Mirė 1990 m. vasario 13 d., 7 val. ryto, sulaukęs 87 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Klaipėdos krašte. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Marija, sūnus Jonas, marti Birutė, mirusio sūnaus žmona Paulina; anūkas Benediktas su žmona Rasa, kiti keturi anūkai ir trys proanūkai.
Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, vasario 15 d. nuo 2 iki 9 v.v. Kosary koplyčioje, 3100 W. 59 St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, vasario 16 d. Po apeigų koplyčioje velionis bus nulydėtas į Tautines lietuvių kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnus, marčios, anūkai ir proanūkai.

Laidotuvių direkt. Walter Kosary. Tel. 434-4246.

A.†A. ONAI DANIESEVIČIENEI

iškeliavus Amžinybėn, gilaus skausmo valandoje jos dukroms, LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkei BIRUTEI VINDAŠIENEI ir IRENAI KIRKUVIENEI bei jų šeimoms nuoširdžiai užuojautą reiškia

LB Lemonto apylinkės valdyba

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — (1-312) 476-2345
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas (708) 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. (708) 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — (708) 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

APLINK MUS

x Vasario 16 vakaras Jaunimo centre šį penktadienį, vasario 16 d. 7:30 v.v. Vakaro programoje Jaunimo teatro Vilniuje aktorai Apolonia Matkevičiūtė ir Petras Steponavičius, vakaro dalyvių dainos, kurias praveda inž. Audrius Polikaitis, Nijolės Sadūnaitės žodis. Vakaras bus Jaunimo centro kavinėje.

x Kviečiame visus lietuivus 1990 m. abiturientus registruotis š.m. Lietuvos abiturientų pavasario žiedų pokyliui pas Ireną Polikaitienę tel. 312-434-2243. Pokylis įvyks balandžio 29 d., Sabre Room saleje, Hickory Hills, IL. Bilių rengia Lietuvos Moterų klubų federacijos Chicago klubas.

x Vilniaus akademinio teatro aktoriai, režisierius, dailininkas ir spektaklio apšvietėjas, atlikę du spektaklius Škėmos „Pabudimas“ Los Angeles, ruošiasi vykti į Florida. Chicagoje drama statoma vasario 24 ir 25 dienomis. Bilietai pas Vaznelį. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

x Illinois Lietuvos medikų ir odontologų sąjungos susirinkimas bus vasario 25 d., sekmadienį, 1:30 val. dienos Baltijos restorane, 81 St. ir Roberts Rd., Justice, Ill. Kalbės dr. Kazan.

x Ankstyva registracija JAV Jaunimo sąjungos IV politinio seminarui priimama. Seminaras įvyks gegužės 4-6 dienomis Washington. Prasmą siūsti 15 dol. negrąžinamą užstatą (non-refundable) Pauliui Mickui 5938 Veranda Drive, Springfield, VA. 22152. Seminaro kaina 50 dol. iki balandžio 16 d., 65 dol. po balandžio 16 d. Cėkūs prašoma rašyti Lithuanian American Youth Association. Del informacijos bei užsiregistruoti prašoma skambinti Pauliui Mickui – 301-864-5126.

x DRAUGO koncertas įvyks š.m. balandžio 1 d. 4 v. p.p., sekmadienį, Marijos Aukštesniosios mokyklos saleje. Programą atliks okupuotos Lietuvos solistai: Sofija Jonaitytė, Algirdas Januta ir pianistas Povilas Stravinskis. Bilietus i koncertą galima išgyti Gifts International Vaznelių parduotuvėje, 2501 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 471-1424. (sk)

x L.S.T. Korpi Neo-Lithuania Chicago padalinio Vasario 16-tos minėjimas įvyks šeštadienį, vasario 17 d., 7 v.v. Liet. Tautinuoje namuose. Vyrtausias paskaitininkas bus Lietuvos gen. konsulas Vaclovas Kleiza, kuris kalbės apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Tą vakarą bus įteikiamos spalvos naujiems korporantams. Visi kviečiami. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. VI 7-7747. (sk)

x KASA, lietuvių federalinė kredito unija, sekmadingai veikianti 10 metų, patarnauja lietuviams finansinėje srityje. Kreipkitės į artimiausią KASOS skyrių taupymo ir skolinimo reikalais. Informacijai: KASA, 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629. Tel. 312-737-2110. (sk)

x Vasario 16-tosios pagrindinis minėjimas bus šį sekmadienį Marijos aukšt. mokyklos saleje 2 val. p.p. Paskaita skaitys inž. Eugenijus Bartkus. Kalbės taip pat viešnia iš Lietuvos Nijolė Sadūnaitė. Aukos bus renkamos Lietuvos laisvinimo darbams. Rengia Chicago Lietuvos Taryba.

x Standard Federal taupymo ir skolinimo bendrovė Vasario 16-tosios proga vairsins savo klientus ir jų svečius lietuviškom bulkutėm su lašunukais (lašiniuočiais) ir kava savo Chicago istaigoje, 4192 Archer Ave., 2555 W. 47th St., 6141 Archer Ave. ir savo Oak Lawn istaigoje, 10350 S. Pulaski Rd. Taip pat bus galima veltui išgyti Lietuvos Bendruomenės išleista spalvota lankstinuką „Lithuania“. Bendrovės centre (4192 Archer Ave.) vyksta lietuviškų rankdarbių ir Vilniaus vaizdų parodėlė. Visi lietuviai kviečiami atsilankyti.

x Dariaus Girėno lituanistinės mokyklos Vasario 16 d. minėjimas bus šį šeštadienį, vasario 17 d., 11 val. ryto Jaunimo centro mažojoje saleje. Mokiniai ir mokytojai ruošia patriotinę programą ir kviečia savo tėvelius, senelius ir visus, kuriems rūpi lietuviškas švietimas, atsilankyti. Gausus vyresniųjų atsilankymas skatina jaunimą tautinei kūrybai ir stiprina jų lietuviškumą.

x Pasiruošti Nijolės Sadūnaitės viešnagai Chicagoje vasario 6 d. seselių kazimierių motiniškame name buvo organizacijų atstovų pasitarimas, kurį sukvietė Katalikų federacijos centro valdyba ir Chicago apskritis. Pasitarimui pirmininkavo adv. Saulius Kuprys federacijos pirmininkas. Visos Chicago ir apylinkių organizacijos kviečiamos įsijungti i sudaromą organizacijų komitetą sutikti Nijolę Sadūnaitę.

x Lietuvi, nepamiršk atlikti savo tautinę pareigą. Dalyvauk Vasario 16 dienos demonstracijose šį penktadienį nuo 11 val. iki 2 val. p.p. miesto centre. Kiekvienas samoningas lietuvis turėtų bent valandą tą dieną paaukoti atgimstančiai Lietuvai.

x Lituanistikos katedros studentai Illinois universitete Chicagoje, švedami Lietuvos Nepriklausomybės šventę, parasė Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžiui sveikinimo laiška su kurso dėstytojos Dalios Kučienienės ir to kurso studentų I. Balzaraitės, S. Foley, T. Gaizučio, S. Gierštiko, Daivos Muzumdar, St. Puodžiūno parašais.

x Šokiai, baliniai šokiai Lemont! Kauno pramoginių šokių kolektyvas „Sūkurys“ vadovaujamas Česlovo ir Jūratės Norvaišų, pasirodys Pasaulio Lietuvių centre vasario 17 d. 7 v.v. Atvykite su draugais smagiai praleisti laiką! (sk)

x Genovaitė Karmalavičiūtė-Paškauskienė ieško savo dėdės Michael Karmilovič ir tetos Anna Miškinis, gvy. gal New York'e, gal Cicero, IL. Tie asmenys, arba apie juos žinantieji prašomi rašyti: G. Paškauskienei, Lazdijų raj. 234551, Šeštakai, Jaunimo g. 22, Lithuania. (sk)

x Duodama 2-jų metų garantija video, stereo aparatūrai perkant per Transpak įstaigą. Sutartis pasirašyta su ELEKTRONU – didžiausia tautinimo įmone Lietuvoje. Praneša Romas Pukštys, Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. (312) 436-7772. (sk)

Prie Lietuvos generalinės konsulės a.a. Juzės Dauzvardienės šeimos nariai ir Donelaičio mokyklos budetoja.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS

Šiais metais pagrindinis Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas, kurį rengia Amerikos Lietuvos Tarybos Chicago skyrius, dr. Vytauto Dargio vadovaujamas, įvyks vasario 18 d., sekmadienį.

Išvakarėse, t.y. vasario 17 d., šeštadienį, 12 val. dieną vėliavų pakėlimas ir žuvusių dėl Lietuvos laisvės pagerbimas prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje, direktoriui Juozui Masilionui vadovaujant.

x „Kernavės“ skaučių tuntas šį šeštadienį, vasario 17 d., 1:30 val. p.p. renkasi Jaunimo centro II aukšte. Visos sesės prasmos būtinai dalyvauti pilnos uniformose. Laukiama nepaprastai viešnia Nijolė Sadūnaitė, kurios išlaivimui rinkome parašus ir vieną stovyklą buvome pavadinę jos vardu. Dalyvaukime ir kartu su viešnia pasidžiaukime galėdami susitikti laisvajame pasaulyje.

x Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vasario 23 d., penktadienį, 7:30 val. vakaro advokatas Povilas Žumbakis skaitys paskaitą „Lietuviai Lietuvoje ir išeivijoje. Kas mus jungia ir kas mus skiria“. Povilas Žumbakis kalbės ir apie tautinio charakterio bruožų skirtumus, dažnai skirtingas pažiūras i Vakarų pasaulio vertybes, tam tikram laipsnyje skirtinga net kalba. Po vakaronės bus vaišės. Visi kviečiami į tą nekasdieninį pobūdžio paskaitą.

x Arūnas Zailskas buvo vasario 1 d. paskirtas direktorium tyrimo patarnavimams bei administraciniais reikalais Lituanistikos tyrimo ir studijų centre, veikiančiam Jaunimo centre.

x Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimas Cicero š.v. Antano parapijos saleje bus šį sekmadienį, vasario 18 d., 12 val. Apylinkių ir Cicero lietuvių LB valdyba kviečia minėjime kuo gausiau dalyvauti.

x Kr. Donelaičio lit. mokyklų Tėvų komitetas surengė mokytojams priėmimą – susipažinimą vasario 11 d. Marijonų svetainėje. Kalbėjo apie Tėvų komitetą ir kiekvieno pareigas pirmininkas dr. Jurgis Augius, apyskaitą apie mokyklą ir supažindinimą su dalyvaujančiais mokytojais atliko lituanistikos mokyklų direktorius Julius Širka. Buvo pasikalbėta, pabendrauta ir gerai Tėvų komiteto paruoštais užkandžiais pasivaiainta.

Programą atliks aukšt. lituanistinės mokyklos mokiniai.

Sekmadienį, vasario 18 d., 10 val. ryto vėliavų pakėlimas Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Praveda Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė. 10:30 val. ryto iškilmingos pamaldos Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Pamaldų metu giedos A. Lino vadovaujamas parapijos choras. Tuo pačiu laiku pamaldos Lietuvių evangelikų liuteronų Tevės parapijos bažnyčioje ir Ziono lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčioje.

Tą pačią dieną, sekmadienį, 2 val. po pietų minėjimas-akademija Marijos aukšt. mokyklos saleje. Minėjimo prades sk. pirm. dr. V. Dargis. JAV ir Lietuvos himnus sugiedos Genovaitė Antanaitytė-Ugianskienė, atvykusi iš New Jersey. Vėliavų parada tvarkys Dariaus Girėno ir Don Varno postai. Minėjimą praves jauna advokatė Ramunė Triūtė-Kelečienė. Invokacija sukalbės kn. Vito Mikolaitis. Bus pagerbti savanoriai-kūrejai, kurie dar likę gyvi. Kalbės gen. konsulas Vaclovas Kleiza. Minėjime dalyvaus ir žodį tars iš ok. Lietuvos atvykusi žymi laisvės kovotoja Nijolė Sadūnaitė. Pagrindinę kalbą pasakys buvęs Altos pirmininkas Eugenijus Bartkus. Yra pakviesti keli senatoriai kongreso nariai, aldermanai, meras, gubernatorius ir kelių mūsų draugiškų valstybių atstovai.

Po akademinės dalies bus meninė programa, kurią atliks sol. Genovaitė Antanaitytė-Ugianskienė ir Irenos Smieiausienės vadovaujami tautinių šokių „Grandies“ šokėjai. Amerikos Lietuvių Tarybos Chicago skyriaus valdyba kviečia organizacijas su vėliavomis dalyvauti pamaldose ir saleje, moteris vilketi tautiniais drabužiais, o plačiąją lietuvių visuomenę kviečiame dalyvauti minėjime. Jau penkiasdešimt metų, kai Amerikos Lietuvių Taryba stipriai reikiškiai Lietuvos laisvinimo veikloje. Todėl

visi gausiai dalyvaukime minėjime ir savo aukomis paremkime Lietuvos laisvinimo veiklą. Kartu su kovojančia tauta siekim Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Ant. Repšienė

LIETUVOS „SŪKURYS“ JAUNIMO CENTRE

Amerikos Lietuvių radijo, vedamo A. ir Pr. Slutu, atkviestas Kauno balinių šokių klubo vienetas „Sūkurys“ Jaunimo centro saleje vasario 9, 10 ir 11 d. davė programas. „Sūkurio“ vadovai medicinos daktarai Jūratė ir Česlovas Norvaišai. Jie tarptautinės klasės meistariai nuo 1975 m., su jais atskrido penkios poros geriausių šokėjų nuo 12 iki 22 m. amžiaus, kurie yra tarptautiniai čempionai, premijų laimėtojai: Darius Musaitis ir Jolanta Aidukevičiūtė, Valdas ir Lilija Padrėzai, Rolandas Burneikis ir Diona Geniauskaitė, Egidijus Petronis ir Diana Velonskytė, Mantas Stasaitis ir Beata Onefateraitė.

Jūratė ir Česlovas Norvaišai supažindino su šokių kilmė, išryškindami, kad šokis yra ne vien grožio ar pramoginė apraška, bet ir sveikas sportas, mąkstą muzikos melodijoms skambant.

„Sūkurys“ i Chicago atskrido iš Clevelando, kur davė koncertą. „Sūkurio“ gastrolių užtruko iš viso tris mėnesius. Iš Chicago jie skris i Los Angeles, o iš ten vasario pabaigoj grįs i Kauną. Chicago saleje scenoje buvo susodinti žiūrovai, o programa vyko salės viduje. Šokėjų pranešėja yra J. Norvaišienė medicinos docentė, kiti studentai, moksleiviai. Norvaišos šokio meną studijavo Londono mokyklose. Sūkuriečiai yra programą atlikę V. Vokietijoje, Kanadoje, Anglijoje, Mozambike, Lenkijoje, Vengrijoje, Olandijoje, Vietname, Čekoslovakijoje, Sovietų Sąjungoje. Dalyvavo tarptautiniuose šokių festivaliuose. Šokių programa siekiama įvesti i olimpiadų varžybose.

Dr. Leonas Kriauciūnas įteikia Dainavos ansamblio pirmininkei Metai Gabalienei tūkstantinę spektakliui „Kai papartis žydi“ paremti. Nuotr. A. Plenio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

– Lietuvos žurnalistų sąjungos nariai ir spaudos skaitytojai kviečiami siūlyti šių metų žurnalistų premijai kandidatą. Premijos įteikimas įvyks Floridoje per Atvelyki. Esam paprašyti sudaryti komisiją ir nubalsuoti kandidatą per vieną mėnesį, taigi laiko nedaug. Pavarde siūlyti pirm. R. K. Vidžiūnienei: 23500 Via Glera, Valencia, CA 91355, arba telefonu 805-259-7020.

– Angelė Nelsienė, Antanas Mažeika ir Milda Mikėnienė, Baltų Laisvės lygos vadovybės nariai, sausio 13 d. dalyvavo respublikonų partijos suruoštame seminare Sovietų Sąjungoje ir Rytų Europoje vykstantiems pasikeitimams nagrinėti. Pranešimą padarė A. Mažeika. Seminare dalyvavo politinių mokslų ekspertai ir valdžios žmonės, jų tarpe kalifornietis kongresmanas. Lietuviai i seminare dalyvavęs Latvijos konsulas Aivars Jaramanis su kongresmanu Cox turėjo ilgesnį pasitarimą. Buvo plačiau aptarta jo paruošta kongresinė rezoliucija, išreiškianti Kongreso valią, kad Lietuva turi teisę balsavimų keliu, stebint tarptautinei komisijai, nuspręsti savo likimą ir kad sovietai iki rinkimų turi iš

Lietuvos išvesti savo kariuomenę. Kongresmanas Cox vyks i Lietuvą stebėti vasario 24 d. vykstančių rinkimų. Seminaro eigą stebėjo iš Lietuvos atvykęs Lietuvos Laisvės lygos veikėjas Andrius Tučkus.

– Ina Navazelskytė angliškų ir vokiškų laikraščių bendradarbė, gerai mokanti lietuviškai, gavusi stipendiją, sausio 31 d. išvyko i Vilnių redaguoti laikraščio anglių kalba. Ji pasidarė sutartį dvejiems metams i tuo metu studijuos dar i Vilniaus universitete. Jos tėvai gyvena Bostone, bet dabar, išėję i pensiją, gyvena St. Petersburg, Fla.

– Danutė Musteikytė-Rankienė Orcas salos teatre vaidino „Dėdės Vanios“ dramoje Sonios vaidmenį. Kritikai jos vaidybą aprašė labai gerai. Seattle, Wash., lietuvių jai pasveikino ir ja didžiuojasi.

– Seattle, Wash., lietuvių šeštadieninė mokykla yra Moritis namuose kas antrą šeštadienį. Per Kalėdas šeštadieninės mokyklos mokinius aplankė Kalėdų senelis su dovanomis.

– Nerija Palūnienė dirba dabar kaip „Tulpės“ ekspeditorė. Ankstesnieji leidėjai ir siuntėjai jį sveikina ir jos darbą džiaugiasi.

gausus, dalyvavo 130 narių. Iš viso draugijų yra apie 600 narių. Po susirinkimo buvo pasivaiainta kava ir užkandžiais. Susirinkimą atidarė Vyt. Utara ir i preidžiūmą pakvietė K. Daulį ir El. Majauskienę. Draugijos pirmininku kelerius metus yra perrenkamas V. Utara. Jis įgijo narių pasitikėjimą ir pagarbą i draugijos veiklai turi įtakos.

Svarbiausias dienotvarkės punktas buvo pirmininko pranešimas apie draugijos veiklą.

Paskutinį kartą buvo pagerbti šiais metais mirę draugijos nariai: kun. Pranas Jokubaitis, Stasys Kuzmarskis, Aleksas Kasperavičius, Albina Ramonienė, Marija Stankutė, Justina Vagirda, Juzė Pranckienė ir Feliksas Sereičikas. Svarbiausieji draugijos darbai buvo metinis balius ir festivalis Western Ave. Festivalis sutraukė labai didelį skaičių lankytojų. Jis praėjo su pasisekimu ir atnešė draugijai pelno i pasitenkinimo. Visi apylinkės gyventojai minėjo, kad tai yra lietuvių renginys. O miesto administracija atkreipė dėmesį, kad viskas buvo gerai suorganizuota. Meras R. Daley įteikė žymenį su savo parašu ir padėkos laišku. Šį žymenį perdavė daugiausia šiam renginiui pasidalavusiam Žebrauskui. Festivalio ruošime daug darbo ir energijos įdėjo daugelis ir senosios kartos jaunų lietuvių.

Juos paminėjo draugijos pirm. Svarbiausia buvo Debby Žebrauskas, Karol Mackus, Pat Lynch, Mary Mallas ir kiti. Šis didelis parengimas suvienijo visų kartų lietuvių. Skyriaus kasa gera. Pasiūle susirinkimui didelį skaičių mūsų draugijų paremti. Buvo paremti laikraščiai, mokyklos, labdaros organizacijos ir atsikuriančiai Lietuvai paskirta 1000 dol.

Valdyba pasiūle planą ir šįmet turėti toki pat didelį renginį Western gatvėje. Susirinkimui stipriai paplojus, valdyba liko ta pati.

J. J.

Juozas. Pr.

LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ SUSIRINKIMAS

Susirinkimas įvyko sausio 21 d. Brighton Parko parapijos mokyklos saleje. Buvo labai

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.